

Vlaams
Parlement

stuk **15** (2014-2015) – Nr. 8-K
ingediend op 27 november 2014 (2014-2015)

Ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2015

Verslag

namens de Commissie voor Wonen, Armoedebeloid en Gelijke Kansen
uitgebracht door de dames Katrien Partyka en Nadia Sminate
en de heer Bart Van Malderen
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Lorin Parys.

Vaste leden:

de heren Björn Anseeuw, Piet De Bruyn, Jelle Engelbosch, Marc Hendrickx, Lorin Parys, mevrouw Nadia Sminate;
de dames An Christiaens, Griet Coppé, Katrien Partyka, Valerie Taeldeman;
de dames Freya Saeys, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Joris Vandenbroucke;
mevrouw An Moerenhout.

Plaatsvervangers:

de dames Caroline Croo, Ingeborg De Meulemeester, Lies Jans, Kathleen Krekels, Tine van der Vloet, de heer Herman Wynants;
de heren Dirk de Kort, Michel Doomst, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de dames Ann Brusseel, Gwenny De Vroe;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
mevrouw Elke Van den Brandt.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

- 15** (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 t.e.m. 7: Amendementen
 - Nr. 8-A t.e.m. J: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 12-A** (2014) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 13** (2014-2015) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 14** (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 16** (2014-2015) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2014-2015) – Nr. 1: Meerjarenraming

INHOUD

I.	Beleidsdomein Wonen	4
1.	Toelichting door mevrouw Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding	4
2.	Algemene bespreking	6
II.	Beleidsdomein Armoede	8
1.	Toelichting door mevrouw Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding	8
2.	Algemene bespreking	8
III.	Beleidsdomein Gelijke Kansen	12
1.	Toelichting door mevrouw Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding	12
2.	Algemene bespreking	13
IV.	Artikelsgewijze bespreking en stemming.....	14
	Gebruikte afkortingen	15

De Commissie voor Wonen, Armoedebeloid en Gelijke Kansen besprak op 6, 13, 20 en 27 november 2014 het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015.

De aan de commissie toegewezen beleidsdomeinen Wonen, Armoede en Gelijke Kansen worden in voorliggend verslag elk in een apart hoofdstuk weergegeven. Het laatste hoofdstuk bevat de globale stemming over alle onderdelen samen.

I. Beleidsdomein Wonen

1. Toelichting door mevrouw Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Voor een uitgebreide toelichting bij de uitgavenbegroting Wonen van 2015, verwijst minister *Liesbeth Homans* naar het betrokken parlementair stuk waar voor elk begrotingsartikel de wijziging tegenover het begrotingsjaar 2014 werd toegelicht (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 13/2-N). De minister zal voor de commissie enkel de belangrijkste verschuivingen toelichten.

NE0-1NEC2AC-WT - Subsidiëring van de wooninfrastructuur

De minister deelt mee dat de subsidiëring van de sociale koopwoningen algemeen kan onderverdeeld worden in twee grote blokken. Enerzijds is er een luik sloop/infrastructuur (SSI-subsidie) en anderzijds een subsidie voor verwerving, bouw en renovatie. De afschaffing van de drie soorten subsidies voor sociale koop leidt tot een besparing. Wel worden alle aangegane engagementen uit het verleden, vanaf het gunstig advies op het lokaal woonoverleg en de aanmelding bij de VMSW, verder nageleefd.

Het budget voor SSI daalt van 69 miljoen euro VAK naar 42 miljoen euro VAK. De reden is dat het gedeelte sociale koop binnen SSI wordt geschrapt. Het resterend budget betreft het onderdeel sociale huur binnen SSI. Voor het budget betreffende verwerving, bouw en renovatie verwijst de minister naar begrotingsartikel NE0-1NEC2AG-WT.

NE0-1NEC2AD-WT - Werking en toelagen - aanbod van voldoende kwalitatief goede private en sociale huurwoningen - kapitaalsubsidies VMSW

Bij de kapitaalsubsidie aan de VMSW voor het geven van sociale leningen, is er een toename van de VAK met 22,4 miljoen euro ten opzichte van 2014. Ook in de VEK is er een stijging met 13,7 miljoen euro. Dat is vooral een technische aanpassing als gevolg van het gestegen subsidiepercentage van 2015.

NE0-1NEC5AE-WT - Werking en toelagen - generieke beleidsdoelstellingen van het beleidsveld Wonen - huur - rentesubsidies VMSW

De machtiging voor het rollend grondfonds van de VMSW staat in 2015 op nul. Dat is niet het gevolg van een besparing, maar heeft te maken met het feit dat de machtiging gespreid was over vijf jaar en dat de laatste schijf van 10 miljoen euro vorig jaar al betaald werd.

NEO-1NEC5AF-WT - Machtiging aan VMSW voor het geven van renteloze leningen aan de sociale woonactoren voor de bouw van sociale huurwoningen.

De machtiging aan de VMSW voor het geven van sociale leningen aan de sociale woonactoren voor de bouw van sociale huurwoningen is sterk verminderd. Dat heeft te maken met het verlaten van het groeipad grond- en pandenbeleid. In 2014 bedroeg de machtiging bijna 336 miljoen euro. In 2015 is dat nog 238 miljoen euro. Heel de besparing die het gevolg is van het verlaten van het groeipad is op dit artikel toegepast. De daling die er had moeten staan bij de kapitaalsubsidie is er mee in opgenomen.

NEO-1NEC2AG-WT - Werking en toelagen - bevordering van de eigendomsverwerving

De bevordering van de eigendomsverwerving omvat onder meer de verwervingssubsidies, de subsidie bouw eigendom, de verzekering gewaarborgd wonen en de aflopende tussenkomsten in de mijnwerkersleningen.

Door de afschaffing van de subsidies sociale koop kunnen de VAK dalen van 30,7 miljoen euro naar 19,7 miljoen euro. In dit artikel zit onder meer ook nog de verzekering gewaarborgd wonen.

NEO-1NEC5AG-WT - Werking en toelagen - bevordering van de eigendomsverwerving

Voor de machtiging aan de VMSW om marktconforme bulletleningen te verstrekken aan sociale woonactoren in afwachting van de gunning van een bouwproject, was er in 2014 geen machtiging ingeschreven. Bij de begrotingscontrole werd de machtiging op 10 miljoen euro gezet. Dat bedrag blijft behouden in 2015. Deze leningen zijn belangrijk voor de werking van de SHM's.

NEO-1NEC2AH-WT - Werking en toelagen - bevordering van de eigendomsverwerving - kapitaalsubsidies VMSW

De kapitaalsubsidie aan de VMSW voor de sociale leningen evolueert van 15,8 miljoen euro in 2014 naar bijna 12 miljoen euro in 2015. Dat verschil van 3,8 miljoen euro heeft te maken met de veronderstelling dat het eengemaakte leningenbesluit zal zorgen voor een hoger rendement voor de VMSW omdat de rentevoet voor de particulier hoger zal zijn. Daardoor kan het subsidiepercentage dalen.

NEO-1NEC2AI-WT - Werking en toelagen - bevordering van de eigendomsverwerving - rentesubsidies VMSW

De rentesubsidie aan de VMSW voor het verstrekken van bijzondere sociale leningen aan particulieren werd verhoogd van 5,5 miljoen euro in 2014 naar iets meer dan 11 miljoen euro in 2015. De VMSW leent zelf geld en verstrekt daarmee sociale leningen. Het programma bijzondere sociale leningen VMSW werd vanaf 2010 opgesplitst in een gedeelte dat via kapitaalsubsidie wordt ondersteund, en een gedeelte dat via een rentesubsidie wordt gefinancierd. Ofwel gebeurt dat jaarlijks en dan gaat het om een rentesubsidie. Ofwel doet men dat voor de hele periode ineens en dan betreft het een kapitaalsubsidie.

NEO-1NEC5AI-WT - Werking en toelagen - bevordering van de eigendomsverwerving - rentesubsidies VMSW

De Vlaamse overheid geeft aan de VMSW een machtiging om tot een bepaald bedrag sociale leningen te verstrekken. In april 2014 trok voormalig minister Van den Bossche aan de alarmbel omdat het geld – ondanks de eenmalige verhoging van 48 miljoen euro bij de begrotingsopmaak – reeds op was. Initieel was er een machtiging ingeschreven van 212 miljoen euro. Daar is 240 miljoen euro bijgekomen. In totaal was er dus een machtiging van 452 miljoen euro. Er is toen duidelijk gezegd dat dit een eenmalige ingreep was. In 2015 is er een machtiging van 172 miljoen euro. Dat bedrag ligt dus min of meer op het vroegere peil, zonder de eenmalige toename van de machtiging in 2014.

NEO-1NEC5AJ-WT - Werking en toelagen - bevordering van de eigendomsverwerving - rentesubsidies VWF

Bij de machtiging aan het Vlaams Woningfonds voor de sociale leningen doet zich eenzelfde evolutie voor als bij de VMSW. Begin 2014 was er een eenmalige extra machtiging. Zo evolueerde de initiële machtiging van 423 miljoen euro naar bijna 690 miljoen euro. In 2015 zal er een machtiging van 368 miljoen euro zijn. Bepaalde vormen van financiering werden uitgesloten bij een sociale lening, namelijk grondaankoop, nieuwbouw en herfinanciering, behalve dan bij echtscheiding.

Eventuele problemen kunnen worden bekeken bij de budgetcontrole voor 2015. De sociale lening is immers een waardevol instrument. Als men echter vaststelt dat bijna 80 percent van de Vlamingen in aanmerking komt voor een sociale lening, dan is de onvermijdelijke conclusie dat dit instrument zijn doel voorbijschiet. Het is belangrijk om vooral te focussen op mensen die de steun echt nodig hebben.

NEO-1NEC2AK-WT - Werking en toelagen - bewaking en verbetering van de woonkwaliteit, de veiligheid en de gezondheid van de woningen

De evolutie van de renovatiepremie en de verbeterings- en aanpassingspremie (VAP) heeft te maken met de spreiding in de tijd en met de fiscalisering van de renovatiepremie. In 2014 was er bijna 100 miljoen euro voorzien aan VAK-kredieten. In 2015 gaat dat naar 34 miljoen euro. De VAP en de renovatiepremie staan op hetzelfde artikel, maar aan de VAP verandert er niets

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Mercedes Van Volcem* vindt de toelichting per programma niet duidelijk. Daarbij gaat het niet alleen over Wonen, maar ook over Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed. Ze betreurt dat de begroting niet op een eenvoudige en gedetailleerde manier wordt bekeken per beleidsdomein. Bovendien bespreekt de minister bepaalde begrotingsartikelen zonder omstandig toe te lichten over welke artikelen het gaat. Ze dringt erop aan dat er een nota ter beschikking zou worden gesteld waarin alleen het woonbeleid aan bod komt, met vermelding van deerschikking van kredieten.

Mevrouw *Katrien Partyka* heeft vragen bij de gevolgen van het Rekendecreet voor de duidelijkheid van de begroting. Zo is het krediet voor de generieke beleidsdoelstellingen van het beleidsveld Wonen bestemd voor heel wat doeleinden, en kan men niet zien hoeveel middelen gaan naar bijvoorbeeld het Steunpunt Wonen, de communicatiecampagnes of de visitatiecommissies. Zij vraagt de minister naar de verdeling tussen de genoemde onderdelen.

Dezelfde vraag geldt voor de middelen die bestemd zijn voor het aanbod aan voldoende kwalitatieve goede private en sociale huurwoningen. Welke bedragen worden daarbinnen uitgetrokken voor de huursubsidies, voor de huurpremies en voor de financiering van de werking van de sociale verhuurkantoren? Men kan in de begroting evenmin lezen op welke posten de generieke besparing van 316.000 euro wordt gerealiseerd.

Volstaat, in het kader van de stopzetting van de subsidiëring van de sociale koopsector, het budget voor infrastructuursubsidies om alle reeds aangemelde projecten te honoreren? Om welke projecten gaat het? Zullen de kredieten voor het verlenen van sociale leningen in 2015 wel volstaan? Mevrouw Partyka herinnert eraan dat de vorige regering de leningsmachtiging met 500 miljoen euro moest verhogen, toen de kredieten – niet voor het eerst – uitgeput bleken. Dit is belangrijk omdat de banken wellicht niet meteen hun houding tegenover het verlenen van hypothecaire leningen zullen versoepelen.

Mevrouw Partyka heeft dezelfde vraag over de kredieten voor het verlenen van renovatiepremies in de overgangsperiode naar fiscalisering. Zij pleit er ook voor om in het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen uit te gaan van een realistisch aantal aansluitingen en verwijst in dat verband naar de opmerking van het Rekenhof dat in 2013 een al te theoretisch aantal werd gehanteerd.

Minister *Liesbeth Homans* heeft begrip voor de opmerkingen van mevrouw Van Volcem over de moeilijk te lezen begroting. Alle ministers hebben echter van de minister voor Financiën en Begroting eenduidige instructies gekregen. Bovendien zijn in *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 13/2-N de toelichtingen met betrekking tot het woonbeleid, per begrotingsartikel, duidelijk opgenomen. Het is niet de opdracht van het kabinet om het door mevrouw Van Volcem gevraagde document samen te stellen.

De heer *Lorin Parys* wijst er als commissievoorzitter op dat het Bureau van het Vlaams Parlement een opsplitsing van de begrotingsartikelen heeft gemaakt per commissie. Dat document is doorgestuurd naar alle commissieleden. Daarop wordt in de commissie verder gewerkt. Mogelijke verbeteringen kunnen steeds besproken worden door de vertegenwoordigers van de fracties in het Bureau.

Minister *Liesbeth Homans* verwijst naar de vragen over begrotingsartikel NEO-1NEC2AA-WT. Daarin werd 220.000 euro ingeschreven voor het Steunpunt Wonen, naast de middelen die in de begroting van minister Muyters zitten. Voor de huursubsidies wordt 26.764.000 euro uitgetrokken, voor de huurpremies 11.440.000 euro en voor de sociale verhuurkantoren 14.128.000 euro.

Nog afgezien van het feit dat het Overdrachtenbesluit kan aangepast worden om de realisatie van sociale koopwoningen door lokale actoren te vergemakkelijken, worden voldoende middelen uitgetrokken om vergevorderde projecten te subsidiëren. De minister zal aan de commissieleden een overzicht bezorgen.

Wat de sociale leningen betreft, herinnert de minister aan de genoemde uitsluitingen en het voornemen om het kader nog verder te verengen opdat de subsidies alleen toekomen aan wie echt nergens anders terecht kan. De verhoging van de leningsmachtiging voor sociale leningen met 600 miljoen, zoals doorgevoerd tijdens de vorige legislatuur, was inderdaad eenmalig.

Het bedrag voor kapitaal- en rentesubsidies verschilt niet wezenlijk van dat voor 2014. Doel is om te evolueren naar een aanbodinstrument. In 2015 wordt bij de begrotingscontrole nagekeken of de huidige machtiging volstaat, net als voor de renovatiepremie, gezien de overgangsperiode voor die laatste met een maand verlengd is.

Of de bedragen voor het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen moeten aangepast worden, zal bekeken worden na de door het Rekenhof gevraagde, grondige evaluatie.

De heer *Joris Vandenbroucke* vraagt of het niet verstandiger is meer middelen uit te trekken voor de verzekering gewaarborgd wonen, gezien het voornemen van de minister om met de banken te overleggen opdat nog meer mensen zouden kunnen instappen en de verzekering zelfs automatisch te laten aanbieden.

De besparing van ongeveer 600.000 euro op het lokaal woonbeleid zal vermoedelijk een bedreiging zijn voor een aantal intergemeentelijke projecten, met name in Oost-Vlaanderen.

Minister *Liesbeth Homans* bevestigt dat de regering de financiële instellingen wil stimuleren tot het automatisch aanbieden van de verzekering gewaarborgd wonen. Daar is niet zoveel geld voor nodig. De premie die aan Ethias betaald wordt, is immers een eenmalig premie die de afnemers gedurende de verzekeringsperiode van 10 jaar dekken.

II. Beleidsdomein Armoede

1. Toelichting door mevrouw Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Minister *Liesbeth Homans* licht toe dat voor de coördinatie van het armoedebestrijdingsbeleid een generieke besparing van 325.000 euro werd doorgevoerd op de werkingssubsidies, conform de afspraken binnen de Vlaamse Regering.

De SALK-middelen van 2,6 miljoen euro voor het voeren van een kinderarmoedebestrijdingsbeleid in dertien Limburgse gemeenten, worden verder verdeeld over een periode van vier jaar, zoals reeds toegelicht bij de tweede begrotingscontrole van de uitgavenbegroting van 2014.

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Cindy Franssen* vindt dat het interfederaal Steunpunt Armoedebestrijding degelijk studiewerk aanlevert. Hoe zal hier verder mee worden samengewerkt? Is er al een evaluatie geweest? Hoeveel adviezen werden opgevolgd?

Mevrouw *Elke Van den Brandt* kreeg graag meer informatie over de budgetaanpassingen, rekening houdend met de evolutie van de index en de opgelegde besparingen. Blijven de subsidies voor de opleiding van ervaringsdeskundigen van vzw De Link ongewijzigd? Als minister Muyters, die ook bevoegd is, een vermindering zou doorvoeren, is minister Homans dan bereid de subsidie op te trekken om ervoor te zorgen dat de organisatie kan blijven werken? De ervaringsdeskundigen zijn immers een grote bondgenoot om het beleid te kunnen uitvoeren.

De heer *Bart Van Malderen* wil de ratio kennen achter de beslissing van de Vlaamse Regering om de beperkte middelen voor armoedebestrijding nog terug te schroeven. In een open brief van het Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, uiten zij uitdrukkelijk hun ongerustheid over de begroting en de beleidsnota. Hij sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Van den Brandt om de besparingen te concretiseren. In de beleidsnota wordt enkel lippendienst bewezen aan armoedebestrijding, de financiële middelen zijn immers te beperkt. Hoe kan de minister deze tegenstrijdigheid verklaren?

Mevrouw *Liesbeth Homans* deelt mee dat voor het interfederaal Steunpunt Armoedebestrijding geen besparing werd doorgevoerd.

De Vlaamse Regering heeft voor alle beleidsdomeinen beslist 10 percent op de werkingssubsidies te besparen. In de andere beleidsdomeinen kwam daar nog 2 percent bij op het loongedeelte. Dit geldt niet voor armoedebestrijding.

De minister is zich bewust van de problemen bij vzw De Link. Op korte termijn vindt hierover een overleg plaats. In afwachting van dit overleg werd in de begroting geen specifieke besparing ingeschreven voor vzw De Link. Ervaringsdeskundigen zijn inderdaad een bondgenoot bij de armoedebestrijding. De middelen die minister Muyters bespaart, zullen echter niet worden gecompenseerd.

De ratio van de besparingen vloeit voort uit de collegiale beslissing van de Vlaamse Regering om in elk beleidsdomein 10 percent op de werkingssubsidies te besparen.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* dringt aan op een inhoudelijke discussie. Welke impact hebben die besparingen op het terrein? Gelden zij voor alle organisaties of wordt er gericht bespaard? Moeten organisaties van samenlevingsopbouw lineair 10 percent inleveren of worden er beleidskeuzes gemaakt? Beleidskeuzes zijn immers veel duidelijker voor het gevoerde beleid dan lineaire besparingen.

De heer *Bart Van Malderen* vindt het antwoord van de minister onvoldoende. De besparingen worden niet geconcretiseerd. Er blijft een groot verschil bestaan tussen intenties en middelen. Hij verwacht dat de minister niet alleen de collega-ministers aanvuurt om armoede te bestrijden, maar ook dat in het eigen budget de bakens worden uitgezet. Er zal een amendement worden ingediend om deze niet onderbouwde, niet gewenste besparingen terug te draaien.

De *minister* wijst erop dat binnen de begroting een collegiale afspraak wordt uitgevoerd. De besparingen gelden enkel voor de experimentele of projectmatige subsidies. Bij de budgetcontrole 2015 zal worden bekeken welke organisaties meer of minder middelen krijgen. Dit hangt af van evaluaties waarbij het middenveld zal worden geraadpleegd. Dit zal op basis van objectieve criteria gebeuren.

De organisaties van samenlevingsopbouw zijn een bevoegdheid van minister Vandeuren. RIMO Limburg kreeg, als organisatie van samenlevingsopbouw, in het verleden wel een subsidie van toenmalig minister Lieten. De uitbetaling van deze projectsubsidie van 465.000 euro blijft behouden. De overige subsidies zitten voor de rest bij minister Vandeuren.

Het armoedebeleid is een horizontale bevoegdheid. De minister voor Armoedebestrijding is dus bevoegd voor de coördinatie van dit beleid. In het beleid en de middelen van de andere ministers wordt eveneens aandacht besteed aan de bestrijding van armoede.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* is verbaasd dat pas bij de begrotingsaanpassing 2015 kan worden ingeschat hoe de besparingen concreet zullen worden doorgevoerd. Dit betekent immers dat de organisaties nu nog niet weten over welke middelen ze in 2015 kunnen beschikken. Ze zullen veiligheidshalve dus personeel moeten opzeggen. De minister kondigt wel overleg aan over de te realiseren besparingen, maar dit komt rijkelijk laat. De minister vraagt om de begroting goed te keuren, maar parlementsleden moeten bij het goedkeuren van de begroting toch geïnformeerd worden op welke wijze de aangekondigde besparingen zullen worden doorgevoerd? De minister bevoegd voor armoedebe-

strijding moet er concreet over waken dat de collega-ministers de beslissingen nemen die vermijden dat mensen in armoede verzeilen.

De heer *Bart Van Malderen* sluit zich hierbij aan. Bij de opmaak van de begroting 2015 werd overigens uitgegaan van een groeicijfer dat inmiddels negatief werd bijgesteld. Europa is bovendien strenger geworden in de beoordeling van begrotingen. Bovendien is ook het consumenten- en ondernemingsvertrouwen door een aantal regeringsmaatregelen gedaald. Bij de begrotingscontrole zou dit kunnen leiden tot een grote besparingsronde. Voor de verenigingen betekent dit concreet dat ze tot het eerste kwartaal van 2015 in het ongewisse zullen blijven over hun financiering. De opgelegde besparingen zijn niet gekend. Dat zal op basis van objectieve criteria gebeuren, maar wat zijn die criteria? Het sociaal passief bedreigt organisaties die veiligheidshalve personeel zullen ontslaan. De minister zaait op deze manier onzekerheid.

De heer *Piet De Bruyn* wijst erop dat niemand tevreden is met besparingen. De reden van deze besparingen kan echter ook in het verleden worden gezocht. Het is een karikatuur te stellen dat de besparingen worden doorgevoerd omdat de collega-ministers vinden dat dit moet gebeuren en dat bij de begrotingscontrole 2015 pas het echte werk zal gebeuren. De minister doet wat moet. Ze verschaft duidelijkheid, voert de collegiaal genomen beslissingen uit en communiceert daarover aan de actoren. Op basis van de evaluaties van lopende projecten, zal de minister bij de budgetcontrole kijken hoe ze een accentverschuiving kan doen. Dat is een courante werkwijze. De minister pleit overigens uitdrukkelijk voor het verschuiven van de middelen van het projectmatige naar het structurele.

Minister *Liesbeth Homans* sluit zich aan bij de tussenkomst van de heer De Bruyn. De experimentele en projectmatige subsidies zullen de 10 percent besparing op werkingssubsidies dragen. Bij een eerste budgetcontrole, dus na evaluatie, kan er pas worden bijgestuurd, waarbij de minister wil evolueren naar meer structurele subsidies. Er kan dan gekeken worden welke organisaties meer of minder geld zullen krijgen. De 10 percent besparing geldt niet voor de personeelskredieten. Organisaties moeten niemand ontslaan, ze kunnen ook op hun werking besparen. De evaluatie moet inderdaad snel gebeuren opdat de organisaties duidelijkheid krijgen over hun financiering.

De heer *Bart Van Malderen* wijst nogmaals op de onzekerheid voor de organisaties. Ze moeten 10 percent besparen, maar het zou op termijn ook het stopzetten van een project kunnen worden. De criteria hiervoor zijn echter nog niet gekend. Dit is een black box, of georganiseerde chaos. Organisaties hebben het recht om te weten hoeveel middelen structureel worden verankerd en welke beleidsaccenten de minister zal leggen.

De *minister* verduidelijkt dat deze regering ervoor gekozen heeft om af te stappen van projectmatige en experimentele projecten, en wil evolueren naar structurele projecten. Dit kan echter niet onmiddellijk gebeuren. Het getuigt van goed beleid om eerst te evalueren, na consultatie van de betrokkenen en het middenveld. De heer Van Malderen zou immers niet aanvaarden dat projecten al dan niet geschrapt worden zonder enige evaluatie. De minister herhaalt dat er niet op de loonkredieten wordt bespaard. Bij de budgetcontrole 2015 zal de minister kijken welke experimentele en projectmatige subsidies al dan niet zullen verminderen en worden omgezet in structurele projecten.

De heer *Bart Van Malderen* wijst erop dat de minister sinds juli 2014 in functie is. Er was dan toch tijd om met de sector te overleggen? Het is op zijn minst passend om meer in detail de oriëntatie van het beleid aan te geven, inclusief een aantal criteria. De organisaties stellen zich immers de existentiële vraag of ze al dan niet kunnen blijven bestaan.

De heer *Björn Anseeuw* vindt dat de heer Van Malderen spijkers op laag water zoekt. Er wordt de indruk gewekt dat een aantal projecten op de helling wordt gezet door de besparing van 10 percent. De minister heeft nochtans duidelijk aangegeven dat er voor de personeelskredieten een continuïteit zal zijn. Vervolgens wordt de minister impliciet verweten dat ze in de toekomst waardevolle projecten wil verduurzamen. Wat is het alternatief van de heer Van Malderen?

Een project creëert nuttige experimenteerruimte, aldus mevrouw *Elke Van den Brandt*. Er moet onderzocht worden hoe waardevolle projecten kunnen verduurzamen. Dat is een eervolle ambitie, maar iets structureel verankeren betekent geld beschikbaar stellen. Bovendien moet een geloofwaardig beleid ook nog de nodige experimenteerruimte via projecten behouden. Het is dus soms een en/en-verhaal dat niet kan worden gerealiseerd indien er wordt bespaard. Volgens de heer De Bruyn ligt de oorzaak daarvan in het verleden, maar dat is dus voor een stuk ook bij zijn eigen partij die in de vorige legislatuur in de meerderheid zat. Mevrouw Van den Brandt voelt zich niet verantwoordelijk voor het verleden. Het is een bewuste politieke keuze van deze regering om te besparen op het beleidsdomein Armoedebestrijding. Groen steunt deze keuze niet.

De minister verklaarde in verband met vzw De Link, dat ervaringsdeskundigen een belangrijke bondgenoot voor haar beleid zijn. Mevrouw Van den Brandt vraagt minister Homans om er minister Muyters op te wijzen hoe belangrijk die werking is voor haar beleid en om erop aan te dringen de besparingen terug te schroeven.

De heer *Bart Van Malderen* sluit zich hierbij aan. Armoedebeleid zit als horizontaal beleid bij alle ministers, maar minister Muyters geeft niet het goede voorbeeld. De heer Van Malderen kondigt een amendement aan dat ertoe strekt de voorliggende besparingen terug te schroeven. Het is immers een terechte zorg om projecten langdurig in stand te houden omdat er geen middelen voorzien zijn voor een structurele financiering. Het beleid moet transparant worden gemaakt door de toekomstige verhouding tussen structurele en projectmatige financiering aan te geven. De verschuivingen die daar het gevolg van zijn moeten aan criteria beantwoorden die democratisch kunnen worden gecontroleerd. Hij vraagt inzicht in deze criteria, de verhoudingen en de verschuivingen. Bij gebrek aan deze informatie dreigt het beleid niet transparant en onvoorspelbaar te zijn.

De heer *Björn Anseeuw* concludeert dat de heer Van Malderen ervan uitgaat dat elk project positief zal worden geëvalueerd. In dat geval zijn er inderdaad meer middelen nodig. Er moet echter genuanceerd worden. Het aangekondigde amendement is geen waardig alternatief voor het regeringsbeleid.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* verduidelijkt dat als de middelen voor projecten systematisch aangewend worden voor structurele financiering, deze uiteindelijk eens op geraken. Niet ieder project moet worden voortgezet. Als er ruimte moet zijn om ooit een project voort te zetten en structureel te verankeren, dan moet het budget echter verhogen. Als alles positief zou worden beoordeeld, dan zou het budget moeten verdubbelen. Als niet alles positief wordt beoordeeld dan is er toch nog een verhoging nodig. In de voorliggende begroting wordt het budget echter verlaagd.

De *minister* deelt de zorg met de heer Van Malderen en mevrouw Van den Brandt om uitvoerig met de sector te overleggen. Ze heeft reeds met een aantal organisaties overlegd, maar gelet op de beschikbare tijd kon dit overleg nog niet voor iedereen worden georganiseerd. De minister wil pas evalueren als al de projecten bekeken zijn. Ze herhaalt dat de 10 percent besparing op werkingssub-

sidies gedragen zal worden door de experimentele of projectmatige subsidies. Er wordt niet bespaard op de loonkredieten. Deze regering kiest er bewust voor om van het projectmatige af te stappen omdat het armoederisico er niet door daalde. Het is een goede keuze om het gevoerde beleid te evalueren en een meer structurele aanpak te overwegen, wat niet hetzelfde is als het structureel verankeren van de experimentele projecten.

Er wordt voor alle duidelijkheid geen 10 percent bespaard op het armoedebeleid, maar wel 10 percent op de werkingssubsidies die onder het budget Armoedebestrijding ressorteren.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* beaamt dat de besparing niet op het hele budget slaat. De besparing wordt echter doorgevoerd op een ogenblik dat precies extra investeringen zinvol zouden zijn.

De heer *Bart Van Malderen* vindt het onderscheid van besparingen op werkingsmiddelen en niet op loonkosten kunstmatig. Het zou interessant zijn het deel te kennen dat er in de experimentele of projectmatige subsidies naar loonkosten gaat. 10 percent kan daar het verschil maken tussen wel of geen tewerkstelling. Hij blijft de keuze van de Vlaamse Regering voor deze besparingen betreuren. Hij stelt vast dat hij geen antwoord op zijn vragen krijgt, noch over de motivering, noch over de transparantie. Bij de artikelsgewijze bespreking zal hij een amendement neerleggen.

III. Beleidsdomein Gelijke Kansen

1. Toelichting door mevrouw Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Minister *Liesbeth Homans* merkt voorafgaand op dat de inhoudstafel van de beleidsnota waarnaar de memorie van toelichting verwijst, werd aangepast na het indienen van de memorie van toelichting. De inhoud zelf van het ontwerp van decreet bleef echter ongewijzigd.

Begrotingsartikel ABO-1AIC2AA-WT betreffende algemene ondersteuning Vlaams gelijkekansenbeleid werd verminderd met 752.000 euro VAK en VEK. Dit bedrag werd overgeheveld naar begrotingsartikel ABO-1AIC2AE-WT voor de cofinanciering van het Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme.

De vermindering met 223.000 euro VAK en VEK betreft een verschuiving wegens het stopzetten van de structurele financiering van de provinciale steunpunten toegankelijkheid. Dit bedrag wordt overgeheveld naar artikel ABO-1AIC2AC-WT als startkapitaal voor het EVA-Toegankelijkheid.

In het artikel ABO-1AIC2AB-WT betreffende gender en seksuele identiteit wordt 51.000 euro VAK en VEK afgenomen als generieke besparing van 10 percent op de werkingssubsidies, als gevolg van een algemene beslissing van de Vlaamse Regering. De verdeling van de middelen over de verschillende organisaties wordt toegelicht op pagina 42 van de toelichting per programma (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 13/2-A). Voorlopig werd voor deze verdeling hetzelfde besparingspercentage toegepast voor elke organisatie. Deze verdeling zal bij de eerste begrotingscontrole in februari 2015 echter worden bijgestuurd, rekening houdend met de taakverdeling tussen de verschillende partners.

Op verzoek van de heer *Piet De Bruyn* bevestigt minister *Liesbeth Homans* dat de organisaties werden geïnformeerd dat de herziening er zit aan te komen.

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Sabine de Bethune* wijst op een incongruentie tussen de begroting, de toelichting en de beleidsnota. In de toelichting is er sprake van acht strategische doelstellingen. In de beleidsnota is er sprake van slechts drie strategische doelstellingen. Welke van de acht zijn terug te brengen onder die drie?

In de begroting is er een verwijzing naar het subsidiereglement, maar die verwijzing is niet terug te vinden in de beleidsnota. Wanneer komt dit reglement er? In welke vorm? Wat zijn de criteria? Wat is de wettelijke basis?

Bij de algemene ondersteuning van het gelijkekansenbeleid is er een besparing van 99.000 euro. Geldt hier hetzelfde principe als bij de besparingen voor projecten en organisaties in het armoedebelief? Heeft de 10 percent besparing ook hier geen betrekking op de personeelskosten en is het eveneens een lineaire besparing? Er wordt vermeld dat er bij de begrotingscontrole in februari 2015 eventueel wijzigingen kunnen komen. De organisaties zijn volgens de minister op de hoogte. Hoe gebeurt het overleg? Wat is het verband met het subsidiereglement? Is het de bedoeling de subsidies op basis van nieuwe criteria toe te kennen?

Mevrouw de Bethune staat achter het nieuwe financieringskader voor het genderbeleid. Haar partij is voorstander van een structurele ondersteuning van de koepels inzake gelijke kansen en in het bijzonder van vrouwenorganisaties. Ze hoopt dat dit de bedoeling is van deze beleidslijn. Kan de minister dit bevestigen?

Op 1 januari 2015 start het EVA-Toegankelijk Vlaanderen. Is de begroting van deze organisatie rond?

Bij vzw GRIP is er sprake van een nieuw financieel kader. Wat wordt daarmee bedoeld? Is er een nieuw subsidiereglement of gelden er nieuwe criteria?

Mevrouw *Els Robeyns* stelt vast dat het beleidsdomein Gelijke Kansen de generieke besparingen ondergaat zoals de andere beleidsdomeinen. Ze is bezorgd over de invloed van deze besparingen op de werking van het middenveld en de vele organisaties. De aanwezige expertise mag niet verloren gaan. De minister wil blijkbaar inzetten op een meer participatieve samenleving, maar hoe strookt dat met de besparingen?

Bij de besparingen moet het duidelijk zijn wie wat moet besparen. Bij de algemene ondersteuning van het gelijkekansenbeleid wordt 6 percent op de werking en 10 percent op de subsidies bespaard. Er wordt echter niet gespecificeerd op wie die besparing betrekking heeft. Is die besparing lineair of worden er keuzes gemaakt? Moet er echt gewacht worden op de budgetcontrole van 2015 voor er duidelijkheid kan worden verschaft?

Bij het genderbeleid is er een generieke besparing van 10 percent. Daar wordt wel vermeld op welke organisaties dit slaat, maar werd er reeds overlegd met de getroffen organisaties? Wordt reeds overleg gepleegd over de verschuivingen die de minister bij de budgetcontrole in 2015 wil realiseren? De minister moet zo snel mogelijk duidelijkheid scheppen en overleggen met de betrokken organisaties.

Minister *Liesbeth Homans* verwijst naar de tussenkomst van mevrouw de Bethune in verband met de niet overeenstemmende strategische doelstellingen. In de toelichting bij de begroting wordt inderdaad foutief verwezen naar een inhoudstafel die later nog werd aangepast. De memorie van toelichting is op een vroeger tijdstip ingediend, de inhoudstafel van de beleidsnota is nadien nog aangepast zonder de inhoud zelf nog te wijzigen.

Er wordt momenteel nog gewerkt aan het subsidiereglement. Vooraf moet echter een objectief kader worden uitgewerkt. Over de vorm en dergelijke moeten de beslissingen nog worden genomen. Het is de bedoeling het reglement te laten gelden voor de periode 2015-2019.

De generieke besparing van 10 percent geldt lineair voor de werkingssubsidies in het gelijkekansenbeleid. Ook hier geldt echter het principe dat via een objectieve evaluatie en het vastleggen van criteria, aanpassingen zullen gebeuren bij de budgetcontrole van 2015. In de toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 13/2-A, p. 42-43) staan de bedragen die de organisaties in 2015 ontvangen. Na een evaluatie bij de budgetcontrole 2015 kunnen de bedragen worden aangepast.

Bij het EVA-Toegankelijkheid lopen momenteel nog de besprekingen in verband met de collectieve arbeidsovereenkomst. Het is de bedoeling om zo snel mogelijk tot de inwerkingtreding te komen. Sociale vrede en goede afspraken met de vakbonden zijn noodzakelijk om het EVA-Toegankelijkheid te kunnen starten. De opstart is momenteel uitgesteld naar mei.

Bij de algemene subsidies voor het genderbeleid gelden dezelfde principes. Na een grondige evaluatie in samenspraak met de partners zal bij de budgetcontrole van 2015 worden bekeken welke bedragen eventueel verhogen of verlagen.

De subsidieregeling voor vzw GRIP valt onder het nieuwe algemene subsidiereglement.

IV. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Een amendement nr. 52 voorgesteld door mevrouw Ingrid Lieten en de heer Bart Van Malderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/7) strekt ertoe het vastleggingskrediet voor de coördinatie van het armoedebestrijdingsbeleid en het programma C van het Departement WVG te verhogen met 318.000 euro.

Mevrouw *Ingrid Lieten* deelt mee dat ze met dit amendement de minister wil helpen om haar woord te houden om niet te besparen op armoedebestrijding. Het amendement beoogt de voorgestelde besparingen terug te schreeven.

De *minister* en een aantal commissieleden verwijzen naar de discussie die reeds werd gevoerd bij de algemene bespreking van het Armoedebeleid. Daarbij betoogden zij dat het amendement geen waardig alternatief biedt voor het regeringsbeleid.

Het amendement wordt verworpen met 3 stemmen tegen 12.

De aan de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015, worden indicatief aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Lorin PARYS,
voorzitter

Katrien PARTYKA
Nadia SMINATE
Bart VAN MALDEREN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

EVA	extern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
GRIP	Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap
SALK	Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat
SHM	sociale huisvestingsmaatschappij
SSI	subsidie voor sloop en infrastructuur
VAK	vastleggingskrediet
VAP	verbeterings- en aanpassingspremie
VEK	vereffeningskrediet
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VWF	Vlaams Woningfonds
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)